

[Holstein.]

samtidig med at Danmarks Toldtarif bliver bestaaende, for sin Udførsels Vedkommende blive væsentlig daarligere stillet, end det hidtil har været.

Med Hensyn til Jurisdiktionsspørgsmaalet vil jeg gerne spørge den højtærede Udenrigsminister, om der er nogen Stat, som til Dato har givet uforbeholdent, ubetinget Afkald paa enhver Form for Eksterritorialitetsret processuelt set. Saa vidt jeg erindrer, var Forholdet det, at da Japan i sin Tid — det var vist i 1895 eller 1896 — blev anerkendt som ligeberettiget Medlem af det civiliserede Folkesamfund, havde Japan indført en fuldkommen ny Retsforfatning, en ny civil Lovgivning og kriminel Lovgivning, i det væsentlige, saa vidt jeg ved, baseret paa den franske Code Civil og Code Pénal. Er det Meningen, at man i Forhold til Kina vil give fuldkommen Afkald paa enhver retlig, processuel Eksterritorialitetsret uden at have nogen Sikkerhed for, at der er indført en kinesisk Lovgivning baade paa det civile og det kriminelle Omraade, som stemmer med de europæiske civiliserede Folkesamfunds Grundprincipper, for dette synes mig dog at maatte være en Betingelse. Man kan ikke give blankt Afkald paa Eksterritorialitetsretten uden at vide, hvad det er for en Lov, der skal dømmes efter. Det har navnlig Interesse i de Tilfælde, hvor en Kineser har sluttet Kontrakt med en Dansker og denne saa skal dømmes efter kinesisk Ret. Hvad er det da for en civil Ret, der i Fremtiden skal dømmes efter, ligestillet med de anerkendte civiliserede Staters Retsforfatninger paa det civile og paa det kriminelle Omraade?

Jeg haaber ikke, den højtærede Udenrigsminister finder disse Spørgsmaal uberettigede. Naar Bemærkningerne ikke giver fyldigere Besked paa dette Omraade, end de gør, synes jeg, man maa være berettiget til at faa lidt nærmere Oplysninger paa disse Omraader, og jeg vil gerne bede den højtærede Udenrigsminister, hvis det er muligt, nærmere at præcisere, hvad der her er gældende Ret, hvorledes den fremtidige Tilstand vil blive, baade paa det toldpolitiske og paa det retslige Omraade.

Udenrigsministeren (P. Munch): Med Hensyn til de stillede Spørgsmaal kan jeg svare, at der i den kinesiske Retsudvikling for Tiden foregaar en meget indgribende Forvandling, hvor man ganske naturligt i mange Henseender tager Hensyn til de Retssystemer, der findes andre Steder. En nærmere Redegørelse for, paa hvilket

Stadium den er, og hvilke praktiske Følger den vil faa i disse Forhold, tror jeg ikke, jeg vil være i Stand til at give. Jeg tvivler overhovedet om, at det vil være muligt, saadan som Forholdene indtil dette Øjeblik har formet sig i Kina, virkelig at fastslaa dette. Men med Hensyn til hele Jurisdiktionsforholdet er Stillingen den, at i Øjeblikket betragtes alle gamle Aftaler derom for Kinas Vedkommende som bortfaldne, og det er denne faktiske Tilstand, der har bevirket, at Danmark ligesom en Række andre Stater er gaaet ind paa en Aftale med Kina nu. Det rent praktiske, der naas derved, er, at man gennem denne Aftale faar Adgang til indtil 1. Januar 1930 at drøfte i Enkeltheder Overgangsformerne med den kinesiske Regering, og at man endelig faar Ret til at opretholde sine Krav fra dansk Side, hvis man ikke for andre Staters Vedkommende gaar ind paa en Aftale, som de kommer til Rette med Kineserne om. Jeg mener altsaa ikke, at det vil gaa saaledes, at Danmark kommer til at staa ringere end nogen som helst af hele den Gruppe af store Stater, som forhandler om disse Forhold med Kina. Alt, hvad nogen af disse har Betingelse for at opnaa, vil vi ogsaa have Betingelse for at opnaa.

Med Hensyn til Toldaftaler er det klart, at Danmark ligesom andre Stater vil komme til at staa svagere overfor Kina i Fremtiden, end hidtil har været Tilfældet, hvor der var meget snævrere, ganske bestemte Grænser for, hvor vidt Kina havde Ret til at gaa med sine Toldafgifter. Men ogsaa her er Kendsgerningen den, at Kina har opgivet at respektere de gamle Aftaler, og den rent praktiske Følge af nu at komme til Forstaaelse er da, at man faar et ordnet og regelmæssigt Grundlag i Fremtiden i Stedet for den fuldkommen usikre Tilstand, der for Øjeblikket findes, saa jeg tror at kunne sige, at de praktiske Følger af den Foranstaltning, som her træffes, vil være hensigtsmæssige baade for danske Erhvervsinteresser og for danske Borgeres personlige Stillingovre i Kina.

Holstein: Jeg maa sige, jeg forstod ikke rigtig, om det var den højtærede Udenrigsministers Mening, at Danmark skal opgive Eksterritorialitetsretten definitivt, uden Forbehold, uden at have faaet nogen Sikkerhed med Hensyn til det fremtidige kinesiske Retssystem paa det civile og det kriminelle Omraade. Forholdet vil jo nu blive det, at naar en Kineser sagsøger en Dansker, skal Danskeren dømmes ved kine-